

TÉMA MĚSÍCE

LÍBEZNICE OČIMA KRAJINÁŘSKÝCH ARCHITEKTŮ

Nově vysazené stromy

foto Petra Hajská

V uplynulém desetiletí se Líbeznice objevovaly ve spoustě odborných článků, publikacích i celonárodních soutěžích jako Stavba roku či Cena za architekturu. A dokonce si některé stavby odnesly významná ocenění jako například projekt Tři věže, který byl mezi deseti finalisty České ceny za architekturu v roce 2016. V roce 2020 objekt hasičské zbrojnice a zázemí technických služeb získaly ocenění za stavbu roku ve Středočeském kraji. O vavříny se ucházela i Sportovní hala Na Chrupavce a také nová školní budova pro 600 žáků. A v roce 2022 Líbeznice upoutaly pozornost architektů krajinářských.

V pátek 4. listopadu pořádal Ústav krajinářské architektury Fakulty architektury ČVUT jednodenní terénní workshop pro studenty 1. ročníku na téma uspořádání veřejného prostoru. Během deštivého dopoledne jsme tak mohli v Líbeznici potkat skupinky studentů, kteří pod deštníky i v pláštěnkách procházeli jednotlivými částmi obce. A náplň jejich návštěvy Líbeznice? „Dnešní terénní práce měla dva cíle,“ vysvětlila vedoucí ateliéru Ing. arch. Hana Špalková, „studenti měli k dispozici pouze schwarzplan obce a měli se pokusit zmapovat jednak urbanistický vývoj Líbeznice a jednak zkusit vytipovat nejlepší a nejhorsí místa v obci.“

NOVÝ PRVEK: OKRUŽNÍ PARK KOLEM CELÉ OBCE

Po skončení práce ve velmi promoklém terénu se pak všichni sešli v zasedací místnosti Obecního úřadu, kde je přivítal starosta obce Jan Havlíček. Hned první dotaz položila paní Hana Špalková

a týkal se funkce obecního architekta. Pan starosta pak provedl studenty historií obce z hlediska architektury od roku 2010, kdy spolu s novým starostou Martinem Kupkou přišel do Líbeznice i architekt Jan Hájek. „Za svého působení na Krajském úřadě Středočeského kraje pan Kupka velmi dobře vnímal nutnost řešit rozvoj kraje, ale i jednotlivých obcí jako jeden živoucí celek a v tomto rozvoji má dohled architekta zásadní vliv,“ odpovídá na dotaz starosta Havlíček. „Architektonický ateliér M1 architekti vyhrál soutěž na zpracování návrhu nového územního plánu, kde se objevil celkem nový a do té doby skoro neznámý prvek, a to vytvoření okružního parku kolem celé obce. A tím se zrodil Zelený pás okolo Líbeznice, jehož první dvě části jste již mohli vidět. Kromě vytvoření širokého pásu zeleně má i další významnou funkci, a to zabránění vzájemného prorůstání jednotlivých obcí,“ dodává Jan Havlíček. „Při zpracování územního plánu se tak architekti velmi podrobně seznámili s celou obcí, takže následně konzultace nad návrhy individuál-

SLOVO STAROSTY

Milí spoluobčané,

v listopadu jsem měl poprvé možnost jako starosta přivítat nové občanky do naší obce. Událost to pro mne byla mimořádná a výjimečná, stejně jako pro rodiče těchto dětí. Celkem třicet dětí bylo tímto slavnostním aktem přivítáno a uvedeno do řad líbeznických občanů. Vnímám to tak, že obec jim bude v průběhu jejich života partnerem a vzniká jí závazek vytvořit předpoklady pro jejich všestranný rozvoj od dětství až do dospělosti. Jsem rád, že obec dětem již nyní může nabídnout kvalitní zázemí a rozmanité možnosti trávení volného času. Nadále se budu snažit, aby se tyto možnosti rozšiřovaly.

Jedním z hlavních míst určených pro volnočasové aktivity dětí i dospělých v obci je Areál zdraví. Právě zde byla v listopadu odstraněna budova staré skautské chaty, která je neodmyslitelně spjata s historií líbeznického skautingu. Dnes však již svému původnímu účelu neslouží. V tomto případě platí, že něco končí, aby mohlo vzniknout něco nového. Chata uvolnila místo nové stavbě zázemí pro Arčo, která posune úroveň jeho využívání výše. Zázemí nabídne šatny, sprchy, toalety, sklad a k pronájmu plochu s pódiumem. Zde by vedle kavárny MěLi-beKafe měl vzniknout i malý líbeznický saunový svět. Výstavba zázemí bude probíhat i v prvním pololetí příštího roku.

V rámci slavnostního večera při příležitosti oslav vzniku samostatné Československé republiky byla 28. října v hale Na Chrupavce udělena v pořadí již historicky čtvrtá Cena obce Líbeznice. V letošním roce byla udělena paní Věře Vöröšové, která je již tři desetiletí duší a hybnou silou líbeznických baráčníků. Chtěl bych jí i z tohoto místa ještě jednou pogratulovat a popřát hodně zdraví a energie do dalších let. Je dobré si připomenout, že předchozími držiteli ceny obce jsou Karel Stoll, Václav Mikoláš a Ludmila Horáčková.

Pomalou se připravujeme na zahájení bruslařské sezony na kluzišti v Areálu zdraví. Pokud to počasí dovolí, chtěli bychom začít bruslit od začátku prosince. Podmínky užívání kluziště zůstávají téměř stejné jako minulou zimu. Rezervace a platby budou probíhat přes rezervační systém. Individuální vstupné bude o 10 Kč vyšší a bude činit 70 Kč za blok trvající hodinu a půl. Cena pronájmu celého kluziště zůstává stejná, tj. 1 500 Kč.

Čas rychle utekl a přiblížila se nám plesová sezona a Vánoce. Chtěl bych vás tímto pozvat na obecní ples 3. prosince v hale Na Chrupavce, kterým plesovou sezону zahájíme. K tanci a poslechu bude hrát Emil Horváth Band. Na Štědrý den se již tradičně sejdeme na Mírovém náměstí, kde budou místní spolky podávat svařák, punč, grog a horkou čokoládu, kterou nejen pro děti připraví naše sousedka Eva Hlavíčková. Společně si pak zazpíváme vánoční koledy.

Těším se na prosincová setkání.

Dokončení na straně 2

Dokončení ze strany 1

ních staveb či rekonstrukcí zejména v historickém jádru obce byly významným přínosem pro vzhled obce. Ale chtěl bych podotknout ještě zásadní věc, a to zapojení široké veřejnosti do rozvoje obce, zejména pak veřejných prostranství. Velké i malé investiční akce vycházely z tzv. pocitové mapy, kde líbezniční občané umisťováním papírků do mapy „Tady se mi to líbí“, „Tady to chce změnu“ či „Tady je to strašné“ jednoznačně určili místa, která se mají rozvíjet ke spokojenosti všech. Upravená veřejná prostranství s dostatečnou zelení byla jednoznačně zásadním tématem. A jak se nám tato přání daří plnit, jste jistě během procházky v obci viděli sami. Udělalo se pro vzhled obce z mého pohledu docela hodně a asi o tom svědčí i vaše návštěva Líbeznic,“ s úsměvem ve tváři uzavřel pan starosta. Následně dal prostor studentům k dotazům.

A jako bych se vrátila do školních let, protože v ten moment všichni studenti zabořili nosy do stolů a očima kontrolovali špičky svých bot. Ani tolik oblíbená výhruzná školní replika „Dokud se někdo na něco nezeptá, tak nepůjdete domů“ nic nepřinesla. Pan starosta proto pomáhal a navrhl téma dopravy, zejména silniční, která vede ne vhodně středem obce a rozděluje náměstí na dvě části. Zmiňuje trend v dopravě směrem ke kolejové a návrh Prahy

vést do Zdib tramvajovou trať s možností prodloužit její trasu až do Líbeznic. A skutečně se prolomily ledy a jedna ze studentek se zeptala, zda není v rozporu venkovský charakter obce s tramvajovou dopravou, která je spíše městská. Pan starosta vysvětlil specifickou obecní v těsném sousedství Prahy, kdy je potřeba rozvíjet jiný typ dopravy než silniční na zcela zaplněných silnicích. Velmi zajímavý byl druhý dotaz – jaký je ideální občan. Jaký? Ví to někdo?

DO ROZVOJE OBCE JE ZAPOJENA I VEŘEJNOST

Předposlední slovo si vzala odborná asistentka ateliéru Ing. arch. Laura Jablonská. Poděkovala za velmi milé přijetí i čas, který pan starosta věnoval studentům při představování všech projektů úprav veřejného prostranství, a že jich za ty roky nebylo málo – od zakládání Zeleného pásu přes úpravy volnočasového a sportovního areálu u školy, modernizaci Areálu zdraví, Mírové náměstí, park Na Chrupavce po výsadbu stromů podél Mělnické a Měšické ulice a nové lípy v ulici Pod lipami. Okrasné třešně v ulici Pražské, zelené pásy podél chodníků kombinované s výsadbou okrasných

rostlin, okrasné záhony u haly Na Chrupavce, u Mazlíčka v Mělnické ulici, před obchodem Tesco i v ulici Martinově. Lokalita Na Hůrce a U Kola citlivou rekonstrukcí včetně výstavby kapličky svaté Ludmily oprášila lehce zašlý genius loci nejstarší části Líbeznic. Zapomenout nesmíme ani na nově zrekonstruované ulice Vnitřní a Pakoměřická, kde zdi plotů lemují buď trávničky, nebo záhony levandulí, ozdobných travin či barvínku.

A na úplný závěr paní architektka Špalková zmínila jednu věc, kterou velmi oceňuje: zcela volně přístupný prostor kolem školy, zejména pak park před školou a celý sportovní areál Duhovky. „Málokde se vidí neoplocené sportoviště, které je přístupné 24 hodin denně. Ta důvěra v místní lidi svědčí o tom, že venkovský duch obce, kde se lidé stále znají, je tím nejlepším směrem, kterým se Líbeznic mohly vydat,“ vysekla Líbeznicím poklonu paní architektka.

Snad budoucí krajinářští architekti ve svých projektech naplní moto ateliéru, které je bude provázet celým studiem – dívat se na svět kolem sebe jinými očima, učit se pozorováním, pochopením prostředí, vnímáním souvislostí a ducha místa, hledat podstatu jak v sídlech, tak ve volné krajině. Držme jim palce.

IČ

ROZHOVOR

CENA OBCE LÍBEZNICE PRO PANÍ VĚRU VÖRÖSOVOU

Již počtvrté byla udělena Cena obce Líbeznic určená občanům Líbeznic, kteří se výjimečně oddali činnosti ve prospěch obce. Letos byla cena udělena 28. října během slavnostního večera, který se uskutečnil u příležitosti státního svátku Dne vzniku samostatného Československého státu. Její držitelkou se stala tetička Věra Vörösová.

Co pro vás udělení Ceny obce Líbeznic znamená?

Cena obce pro mě znamená opravdu mnoho. Hlavně to, že moje práce pro baráčníky nebyla marná a našli se lidé, kteří to ocenili, což mě velice mile překvapilo.

Cenu jste dostala za dlouholetou a nezištnou činnost ve Vlastenecko-dobročinné obci baráčnícké a za činnost ve prospěch obce. Jak vaše cesta mezi baráčníky započala?

K baráčníkům mě přivedl v roce 1992 pantatínek František Košina. Velice jsem si ho vážila a často na něj vzpomínám. Bohužel brzy zemřel a nestačil mě do všeho zasvětit tak, jak bych potřebovala. Počítal s mojí funkcí syndika, a já to tedy beru jako závazek.

Přibližte nám činnost baráčníků. Co je hlavní náplní vaší práce?

Dnešní činnost líbezničských baráčníků už není to, co bývala. Dva roky covidu nás zbrzdily a nějak se nemůžeme dostat do tempa. Sice se scházíme jednou za měsíc a probereme hlavně to, co se děje v jiných baráčníckých obcích, ale pro naše sezení nám moc chybí Archa, kde je nyní třída pro školu.

Letos jsme byli na výletě, dvakrát do roka organizujeme zábavu a chystáme se do divadla. Nějak jsme však uvadli. Příští rok se bude v Líbeznicích konat velká akce, a to 92 let od založení župy i našeho spolku. Všechno se musí naplánovat a dobře připravit, tak doufám, že se to podaří.

A kdy vůbec baráčníci v Česku a v Líbeznicích vznikli? Zajímavý je i samotný název baráčníci, jak ten vznikl?

První baráčnícká skupina byla založena už 7. listopadu 1873 v Kolíně. Scházeli se v hospodě U Šlejtů, které se říkalo „baráček“, odtud název „baráčníci“. Vlastenecký spolek dosáhl velké obliby v lidových vrstvách jako protiklad k různým měšťanským besedám, kde se hlavně mluvilo německy. Od roku 1880 vznikaly další spolky v Praze a okolí a na přelomu století byly založeny spolky ve Vídni a v USA. V Líbeznicích jsou baráčníci od 13. května 1934.

Pokud by se někdo chtěl k baráčníkům přidat, co všechno ho v Líbeznicích během roku čeká?

Rádi uvítáme každého, kdo přispěje nápadem a pomocí, aby náš spolek přežil i 21. století.

S baráčníky je spojena láska k vlasti a vlastenectví. Co pro vás vůbec pojem vlastenectví znamená?

Jsem Češka, žiji v Čechách a mám svoji vlast ráda. Mluvím českým jazykem a budu šťastná, když to tak zůstane i pro moje děti a jejich děti.

Vidíte kolem sebe hodně vlastenců, nebo jich spíše ubývá?

To, že žijeme v Čechách, jsme vždy brali jako samozřejmost, ale jak doba ukazuje, není tomu tak. Stačí se rozhlédnout, na chvíli zapomenout na honbu za majetkem a požitky a zjistíme, že už je toho málo, co zůstalo české. Bohužel „vlastenectví“ je hlavně pro děti neznámým pojmem. Mělo by se o tom více mluvit ve školách. Naše dějiny by si to určitě zasloužily.

V Líbeznicích žijete od mládí. Jak se Líbeznic za vašeho života změnily?

Do Líbeznic jsem se přistěhovala v roce 1957 a chodila jsem zde také do školy. Tenkrát to byla celkem

Paní Věra Vörösová

foto Petra Hajská

nevzhledná obec. Teď Líbeznic jenom vzkvétají a žije se tu dobře.

Kde to máte v Líbeznicích nejrady?

Momentálně v naší ulici Pakoměřická. Čekali jsme na její rekonstrukci 50 let.

Kromě baráčníctví dlouhodobě organizujete i společenské a kulturní akce, zbývá vám ještě nějaký čas na nějaké další koníčky?

Ráda luštím křížovky a chodím na procházky po okolí.

Děkuji za rozhovor.

František Grunt

SLAVNOSTNÍ VEČER SE SYMFONICKÝM ORCHESTREM

V pátek 28. října jsme oslavili 104 let od vzniku samostatného Československého státu. Tento významný den si připomínáme státním svátkem, který jsme letos v Líbeznicích oslavili slavnostním večerem v hale Na Chrupavce. Sportovní hala se proměnila v koncertní sál a stavbou se nesly tóny vážné hudby. Během večera byla již počtvrté udělena Cena obce Líbeznice.

Na začátku slavnostního večera pozdravil přítomné hosty bývalý starosta Líbeznic Martin Kupka. Připomněl význam státního svátku 28. října, jeho odkaz pro Československo i Českou republiku a zmínil i význam boje za demokracii a nezávislost, který pro nás nebyl aktuální pouze v roce 1918, ale je aktuální vzhledem k současnému dění na Ukrajině i nyní. Svoboda a demokracie jsou hodnoty, které je potřeba si stále připomínat, a pokud je to třeba, je nutné za ně bojovat.

Poté se již sálem rozezněly tóny první části hudebního programu. O nádherný hudební zážitek se postaral symfonický orchestr Musica Florea pod vedením jeho zakladatele a dirigenta Marka Štryncla. Musica Florea, soubor, který vznikl v roce 1992, to je vášně, emoce, autentický výraz a charakter i zvuková barevnost nástrojů. Repertoár souboru zahrnuje instrumentální komorní hudbu, světské i du-

chovní vokálně-instrumentální skladby, orchestrální koncerty i monumentální skladby symfonické, operní a oratorní od počátků baroka po 20. století. Pro líbeznický slavnostní večer soubor vybral dvě skladby jednoho z nejznámějších českých hudebních skladatelů Antonína Dvořáka. V první části zazněla symfonická báseň Rapsodie I. a moll a ve druhé části pak Symfonie č. 7 d moll. Obě skladby potvrdily, že Dvořákova hudba vyrůstá z českých kořenů a zároveň je světová, na jednu stranu tradiční, na druhou v každé době moderní. Kulturní zážitek byl výjimečný také tím, že orchestr čítal přesadesát hudebníků a jen málokdy se povede, aby v Líbeznicích vystoupil tak velký a tak skvělý symfonický orchestr.

Jednotlivé skladby od sebe oddělilo udělení Ceny obce Líbeznice. Místostarosta obce Michal Doubrava udělil jménem obce cenu paní Věře Vö-

ršosové za dlouholetou a nezištnou činnost ve Vlastenecko-dobročinné obci baráčnické a za činnost ve prospěch obce. Tetička Věra Vöršosová je dlouholetou členkou líbeznické obce baráčnické. K baráčnickům se připojila hned po sametové revoluci v roce 1990, od té doby zastává funkci syndika. Je rovněž aktivně činná v 16. župě Karla Havlíčka Borovského se sídlem v Praze 8. Kromě práce pro líbeznické baráčnické se několik desetiletí aktivně zapojuje do kulturního dění v obci při organizování kulturních i společenských akcí. Věra Vöršosová je velká vlastenka a od mládí žije v Líbeznicích. Snaží se neustále šířit myšlenku baráčnictva a vlastenectví a obává se, že až nebude, tak baráčníci v Líbeznicích zaniknou. Přejme jí, aby se tomu tak nestalo.

*František Grunt
foto Petra Hajska*

Slavnostní večer se symfonickým orchestrem

Dirigent Marek Štryncl

Místostarosta M. Doubrava předává paní Věře Vöršosové Cenu obce Líbeznice

Dirigent Marek Štryncl s ředitelem ZŠ Františkem Gruntem

NĚCO STARÉHO KONČÍ... ALE NOVÉ BUDE ZAČÍNAT

V letošním roce slaví ročníky narozené v roce 1968 krásných 54 let a příští rok je čeká půlku-laté jubileum. Toho se však nedočká jedna líbeznická dáma. Skautská chata v Areálu zdraví.

Málokdo ví, jaká je vlastně historie této budovy, kde se v Arču vlastně vzala. Vysvětlení je ale poměrně jednoduché. Při obnově skautingu v období pražského jara v roce 1968 vyvstala potřeba se někde scházet, mít kde konat skautské schůzky. Původní klubovnu, o něco dále, v Plickově zahradě, totiž tehdejší Místní národní výbor Líbeznice v roce 1960 nařídil zbourat. Bylo zahájeno jednání s vedením obce s cílem získat náhradu za zbouranou klubovnu. Za přispění tehdejší Okresní rady Junáka a částky, která byla získána od MNV, byla nashromážděna potřebná suma, která umožnila objednat montovanou chatu typu „Nataša“ u dřevařských závodů Praha. Tu následně zakoupil Místní národní výbor za cenu 23 700 Kčs.

Po dohodě s MNV započaly 13. července terénní úpravy pro stavbu nové skautské chaty na obecním pozemku v budoucím Areálu zdraví. Stavba samotné chaty na připravené základy, ve kterých byly použity také kolejnice ze zrušené vlečky „Mratínky“, začala v říjnu 1968. Probíhala svépomocí, většinou o víkendech, a dokončena byla 8. února 1969.

Klubovny si ale skauti mohli oficiálně užívat celé dva roky. Třetí zákaz českého skautingu měli na svědomí, stejně jako ten druhý v roce 1948, opět komunisté, kteří po invazi vojsk Varšavské smlouvy zakázali v roce 1970 skautům činnost. Chata byla vrácena obci a za normalizace občas využívána místní pionýrskou organizací. Její terasa potom při komunistických projevech při oslavách 1. máje.

Naštěstí ne dlouho po sametové revoluci skauti v Líbeznicích 22. února 1990 obnovují svoji činnost a klubovna zase ožívá. Nově vzniklý Obecní úřad Líbeznice ji poskytl skautům k neomezenému užívání. Narůstá také zájem dětí vstoupit do Junáka a naučit se žít podle skautských zákonů. Co však nenarůstá, to je prostor původní skautské klubovny a Areálu zdraví. Po dokončení haly Na Chrupavce v roce 2016 se skauti v listopadu začínají stěhovat do nových prostor ve žluté apsidě sportovní haly „Stará dáma“ v Areálu zdraví osiřela halasem junáků a stala se jen prostorem pro skladování skautských věcí. Její zázemí a pódium alespoň oživaly při každoročních společenských akcích, jako jsou pálení čarodějnic, country večery nebo rockový Mammutfest. Ale skautská chata už to prostě nebyla.

Možná to bylo symbolické vzhledem ke komunistickým zákazům junácké organizace, ale v pondělí

Vyzdívání základů pro skautskou chatu v září 1968

foto archiv skautského střediska Líbeznice

Sestavování chaty koncem listopadu 1968

foto archiv skautského střediska Líbeznice

Skautská chata po dokončení v předjaří 1969

foto archiv skautského střediska Líbeznice

7. listopadu 2022, přesně 105 let od bolševické revoluce v tehdejším Rusku, se ozval bublavý zvuk motorů bagru a nákladních vozů a skautská chata pomalu, ale jistě začala mizet z povrchu zemského...

Ačkoli na místě skautských schůzek v Areálu zdraví vznikne budova s jiným účelem (nové sociální zázemí pro celý areál včetně prostor pro kavárnu,

saunu či jiné komerční využití podle projektu Ate-liéru M1 architekti), díky nové klubovně Na Chrupavce se odkaz skautingu naplní: „Jeden osud se uzavře, skauting bude žít dál.“

Ludmila Červínová
Radek Kraus

Zahájení bouracích prací 7. listopadu

foto V. Micoláš

Bourání skautské chaty bylo dokončeno 11. listopadu

foto L. Červínová

BEZPEČNOST

JAK DODRŽOVAT PRAVIDLA SILNIČNÍHO PROVOZU V OBYTNÉ ZÓNĚ

V naší obci se objevil „jakýsi nešvar“... připomeňme si, že **motoristé musí dát přednost v jízdě při výjezdu z obytné zóny** i tam, kde není umístěna dopravní značka „Dej přednost v jízdě“. Někteří řidiči se totiž často mylně domnívají, že i při výjezdu ze zóny mají přednost zprava. Příkladem je křižovatka ulic Karla Hynka Máchy a Pražská. Pokud motorista vyjíždí z ulice Karla Hynka Máchy, tak opouští obytnou zónu, což znamená, že dává přednost všem vozidlům a chodcům. Bohužel řidiči se domnívají, že zde platí klasicky přednost zprava. Tedy malé opakování dopravní značky „Obytná zóna“.

Co znamená dopravní značka „Obytná zóna“

Obytná zóna je určena pro chodce a cyklisty. Platí v ní stejná pravidla jako v pěší zóně s několika výjimkami.

Pravidla v obytných zónách jsou nastavena tak, aby zajistila co nejhodnější a nejbezpečnější prostředí pro místní obyvatele a jejich klidný život. Často tomu tak ale nebývá a řidiči pravidla, a zejména dopravní značky, směle ignorují.

Výklad legislativy

Obytná zóna od sebe neodděluje pěší, cyklistickou ani motorovou dopravu – je to komunikace se smíšeným provozem specifikovaná v zákoně č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, přesněji pak v § 39 jako zastavěná oblast.

Není složité rozpoznat začátek a konec obytné zóny, protože jsou jasně označeny dopravními značkami na modrém poli „Obytná zóna“ a „Konec obytné zóny“. I pěší zónu poznáte podle označení. Že se jedná o nějakou zónu, poznáte také dle úpravy povrchu, nejčastěji jinými obrubníky a chodníky.

Legislativa dále uvádí, že **v obytné a pěší zóně smejí chodci užívat pozemní komunikaci v celé její šíři**. Je však důležité si uvědomit, že děti si smejí hrát na pozemní komunikaci pouze v obytné zóně, nikoli v té pěší. Maximální **povolená rychlost v obytné zóně je 20 km/h**, to samé platí pro zónu pěší.

Rizika obytných zón

Ačkolí řidiči musí dbát zvýšené opatrnosti vůči chodcům a má povinnost je neohrozit, je potřeba, aby byli všichni zúčastnění ohleduplní jeden ke druhému. Nicméně i chodci a děti hrající si v obytné zóně mají své povinnosti. Musí umožnit vozidlům projet a také si dávat pozor na vzdálenost od auta, aby nedošlo například k přejetí nohy nebo k udeření zrcátkem. Stejně tak řidiči si musí dát pozor, aby chodce nebo

děti neohrozil. V případě nutnosti prostě zastavte, předejete tak neštěstí.

Jak je to s předností?

Motorista **musí dát přednost v jízdě při výjezdu z obytné zóny** i tam, kde není umístěna dopravní značka „Dej přednost v jízdě“. Někteří řidiči se totiž často mylně domnívají, že i při výjezdu ze zóny mají přednost zprava.

A jak je to s parkováním a případnou pokutou?

Parkování v obytné zóně je povoleno pouze na vyznačených parkovištích. Za parkování nebo stání mimo vyznačená místa si vysloužíte **pokutu nebo botičku**. Avšak zastavení například kvůli vyložení nákladu nebo nastoupení osob není omezeno.

Jiří Vacek, strážník OP

LÍBEZNICKÉ SPOLKY

VÝPRAVA SKAUTSKÉHO STŘEDISKA WILLI LÍBEZNICE

V pátek 14. října vyrazily oddíly světlušek a vlčat z celého našeho střediska na společnou výpravu.

V onen pátek jsme z pražského hlavního nádraží vyjeli v počtu skoro 60 sester a bratrů skautů směř Cheb. Cesta byla dlouhá, ale i přes nepříznivé

počasí při příjezdu jsme se dostali na základnu a všichni se ubytovali. V den příjezdu následovala večere a uvítání místního vévody z Valdštejna, což byl tematický program. Vévoda nás se svým služebnictvem přivítal v Chebu a nám už jen zbývalo jít se zachumlat do spacáku a vyspat se na další den.

Budiček, veselá rozcvička a dobrá snídaně – základ dne, jak má být. Po tom všem nás čekal už jen ranní nástup a šok! Vévoda z Valdštejna byl nalezen v hlavní hale místní základny zesnulý, ovšem podle všech svědků na místě činu i místního rychtáře bylo na jeho tragickém skonu něco neobvyklého. Možná tomuto faktu nahrávalo to, jak měl položenou pravou ruku, nebo také bylo nalezeno přes 50 párátěk v jeho uniformě. Den však pokračoval a čekalo se, jaké prohlášení vydá místní rychtář. Mezitím se naše výprava vydala prozkoumat přírodu kolem Chebu, kde jsme strávili čas až do oběda. Polední klid avšak narušilo očekávané prohlášení rychtáře. Celá výprava se stává vyšetřovací jednotkou a má za úkol najít pachatele onoho tragického činu. Pomocí úkolů u jednotlivých poddaných vévody vyšetřovací

skupiny získaly dostatečný počet důkazů, aby obvinily a odsoudily dva poddané.

Tím skončila hra se symbolickým rámcem vévody z Valdštejna, který jsme si pro výpravu připravili. A proč jsme si toto téma vybrali? Všem účastníkům jsme přiblížili příběh vévody z Valdštejna, který před více než 500 lety v Chebu opravdu skonal zradou svých přátel. Účastníky jsme poučili o všech náležitostech hry, o tom, co na všem bylo nesprávné, a zároveň něco málo o hodnotě přátelství, aby to bylo pro vlčata a světlušky vstřebatelné. Celý den jsme zakončili hrami, výbornou večerí a hrou na kytaru, po které jsme šli na kutě.

Poslední den byl nabitý úklidem, balením krosen a přípravami na pochod na nádraží. Kolem 14. hodiny jsme dojeli do Prahy a tím byla celá naše akce oficiálně ukončena.

Děkuji všem vedoucím za pomoc při přípravách a během realizace akce. Také děkuji všem zúčastněným světluškám a vlčatům za prima skautskou výpravu.

Čikuli

Celostředisková výprava

foto Čolek

ANTONÍN JUDYTKA, VÝJIMEČNÝ SPORTOVEC

Antonín Judytko se narodil 24. září 1907 v Líbeznících rodičům Barboře a Václavu Judytkovým. Rodina byla početná, jak na tehdejší poměry bylo zcela běžné. Zajistit živobytí pro všechny její členy bylo opravdu náročné. Rodičům často musely pomáhat jejich děti. Bylo velmi důležité, aby rodiče svého syna, budoucího potenciálního živitele rodiny, nechali vyučit řemeslu. Ale nechat své děti profesionálně se věnovat sportu a přitom je živit bylo nemyslitelné. Z tehdejšího pohledu byl sport zábavou a žádným řádným živobytím.

V období dospívání Antonína Judytky v obci existovaly organizace jako Sokol, Skaut a DTJ, které žily sportem a získávaly pro něj místní mládež, dokázaly ji nadchnout a vést správným směrem: „V zdravém těle zdravý duch!“ nebo „Dobrým sportem ku zdraví!“, to byla jejich hesla.

Tělocvična – venkovní – měla také škola čp. 142. V obci v meziválečném období bylo běžné, aby děti a dospělí chodili cvičit. V létě na hřišti nebo na volných prostranstvích a v zimě bruslili na zamrzlých plochách na rybníku u staré skautské chaty nebo na plátcích polítek vodou. Cvičilo se i po sálech místních hostinců, protože obec svou sportovní halu neměla. Její výstavba byla sice plánována v místech dnešní základní školy, ale ta byla moderní tělocvičnou vybavena až v roce 1956, když byla postavena nová budova. Školní tělocvična pak po vyučování sloužila i místním sportovním organizacím.

Líbezníčtí sportovci se účastnili závodů v podstatě po celém nynějším Středočeském kraji a v Praze, aktivní byli zejména sokolové a skauti, kteří měli sportovní klub Willi. V meziválečném období se začala pořádat hromadná vystoupení, jako byly sokolské slety na Strahově a spartakiáda FDTJ na Marinách. Také těch se líbezníčtí cvičenci účastnili. Sportovci pořádali i kulturně-společenské akce, jako byly taneční zábavy, divadelní představení a poznávací výlety po vlastech českých. Sportovní aktivity všeho druhu byly oblíbené a navštěvované veřejností.

Antonín, Toník, Tonda

... tak Antonínu Judytkovi všichni říkali – byl jedním z nich, měl výjimečné sportovní nadání a úžasnou vytrvalost. Jako vesnický kluk měl ke zdravému pohybu blízko a měl i dostatek příležitostí. Ve svých 17 letech se stal vůdčí osobností jak líbeznického, tak regionálního sportu, vynikal v lehké atletice, běhu a fotbalu, hrával jej za líbeznický skautský tým Willi, za který také závodil v atletice. Jeho talentu si všimli v AC Sparta Praha a nabídli mu členství v atletickém oddíle. V dresu Sparty pak úspěšně závodil po několik let.

O závodech, kterých se Antonín Judytko zúčastňoval, si vedl záznamy, kde si také zapsal:

„Od roku 1925 až do roku 1929 provozoval jsem různé sporty jako cyklistiku, boje, fotbal a hlavně skauting. Mezi chlapci I. oddílu skautů v Líbeznících za vedení br. Vil. Fromma strávil jsem krásné a nezapomenutelné chvíle svého mládí. Navštívil jsem Českosaské Švýcarsko, Šumavu, Český ráj, byl jsem na Kopě a podobně.“

Říjen 1924 – běh Stromovkou na 1 700 m: „Já jsem v tomto závodě zvítězil v čase 5.21 vt. Tento čas překonal Evžen Rošický teprve za 3 roky.“

Srpen 1932 – štafetový běh v Čakovicích: „Starovalo 13 štafet po 6 mužích, moje štafeta zvítězila. Pro mne to byl závod skutečně nejslavnější, dosud jsem neměl u obecnosti tolik sympatie jako zde.“

Vždyť z Čakovic mne zná hodně lidí a hlavně sportovní mládež. Jako poslední muž jsem měl malý náskok, soupeř mne dohonil a pak jsme šli spolu v mrtvém závodě. Teprve asi 30 m před cílem jsem vyrazil vpřed a prorhl jsem pásku o prsa dříve než můj soupeř.“

Říjen 1932 – štafetový běh k pomníku v Líbeznících: „7 štafet po 5 borcích, doběhli jsme druzí. Klub 77. O. S. Willi uspořádal pietní běh k pomníku padlých, který se skutečně vydařil. Pořadí: I. Jena, klub O. S. 24 Kobylisy. II. Willi, klub O. S. 77. Líbeznice, III. Willi, II. družstvo 77. Líbeznice, IV. oddíl svazových skautů Satalice, V. Jena, II. družstvo, VI. Sokol Líbeznice, VII. Sbor dobrovolných hasičů Líbeznice.“

Říjen 1932 – přebor U. T. S. v lesním běhu Struhařov: „13 závodníků, I. místo Antonín Judytko“.

Říjen 1932 – závod pořádaný SK Břežany: „7 závodníků, doběhl jsem první. Asi po 2 km vrazil jsem si do nohy hřebík, a jelikož nebylo nic po ruce, čím bych jej vytáhl, musil jsem běžet až do Dolínku. Tam v jednom domě půjčili mi kleště, a tak za pomoci kamarádů jsem hřebík vytáhl. Pak již to šlo jak na drátkách až do cíle, kde nás vítala kapela. Jako cenu jsem dostal sošku vítěze.“

Červen 1933 – večer sportu a kultury mladých, Stadion Praha: „44 závodníků, I. místo Antonín Judytko.“

Květen 1933 – závod Praha–Běchovice: „Slavné Běchovice mě tolik lákaly, že jsem se přihlásil také

Fotbalový skautský klub Willi – Judytko druhý zprava

v květnu 1933. Zaspal jsem, a tak si každý umí představit, jak jsem byl unaven, když jsem utíkal až do Libně na nádraží.“

Rovněž se účastnil chodeckého závodu Poděbrady–Praha. Nevynechal závody pořádané sokolem, skautem a DTJ, většinou na nich získával přední místa, měl svůj fanklub, jen velká škoda, že se nemohl sportu věnovat profesionálně, postrádal nutné finanční zázemí.

Každodennost

Čalounické řemeslo, jemuž byl vyučen a které jej živilo, provozoval v dílně při Mělnické v areálu bývalého cukrovaru (nyní parčík před prodejnou potravin). Byl vyhlášeným řemeslníkem, zákazníci měli i v okolních vesnicích a v Praze, kam hotové zakázky dopravoval pěšky na dvoukoláku až na bubenečské nádraží. Ale výdělky za ně sotva stačily na slušné živobytí.

Toník Judytka byl pohledný a skromný kluk s atletickou postavou, a tak není divu, že byl ve středu pozornosti místních žen a dívek. Vybral si dívku Marii Davídkovou, se kterou se oženil a jeho paní se mu stala skutečnou životní oporou. Celý jejich společný život mu potvrzoval, že jeho výběr byl správný. V Marii, Mařce našel ženu, jak se u nás říká, „do vozu i do kočáru“, byla při něm vždy jak v dobrém, tak i ve zlém. Nejen že mu „jeho“ sport tolerovala, ale například když bylo třeba fotbalistům vyprat a spravit dresy, tak se o ně bez řeči postarala. Pravda, někdy zahartusila, ale spíše jen na oko. Spolu měli dvě děti, dceru Hanu (*1930) a syna Antonína (*1942). Vedli je jak jinak než ke kladnému vztahu ke sportu.

Bohužel Toník Judytka měl ve třicátých letech vážnou dopravní nehodu. Ve svém sportovním deníku si poznamenal:

„20. 4. 1935 jsem měl srážku na kole a ta mně vynešla jeden měsíc na Bulovce. Po přestálé nemoci zkusil jsem to ve Vidovicích na memoriále Karla Plzáka. Ještě nevím, jak to bude dále, ale já mam silnou vůli vše se zdarem překonat. Byl jsem pátý, závod se konal v červnu 1935.“

Ani prodělané vážné zranění neznamenalo konec jeho sportovních aktivit. K závodění se vrátil s vervou sobě vlastní, začal se věnovat organizování sportovních klánů v obci a regionu, kde uplatňoval své manažerské schopnosti a dobré jméno ve prospěch sportu a jeho popularizace mezi veřejností. Sport miloval nade vše, byl ochoten obětovat pro něj maximum.

Antonín Judytka položil základ líbeznickým přespolním běhům. Jedním z nich byl „Líbeznický běh“, jehož start i cíl byly u čp. 42 na náměstí (Dominikálhof), procházel stanoviště dům u Papiřičů čp. 118 (dnes již neexistuje, stál v blízkosti kruhového objezdu), Měšické nádraží a odtud zpět do cíle u čp. 42. Samozřejmě tehdejší provoz na komunikacích byl od současnosti naprosto rozdílný. Tyto závody byly velmi oblíbené, staly se každoroční tradicí a oslavou místní atletiky, konaly se až do okupace. Dalším velmi oblíbeným byl běh kolem pomníku padlých na náměstí.

V době druhé světové války lidé měli úplně jiné starosti než v době míru. Nicméně sportovní závody a fotbalové zápasy se konaly stále, ale samozřejmě s výrazným omezením.

Judytkovi žili v ulici Karla Hynka Máchy v domku se zahrádkou čp. 228. V době protektorátu lidé neměli potuchy, jakých lidských dramát budou muset být svědky. Antonín Judytka a jeho žena se stali řízením osudu dokonce jejich přímými účastníky a načas byl jejich nenápadný domek čp. 228 v podstatě jedním z míst národního odboje v Líbeznicích.

Antonín Judytka byl vlastenec se silným sociálním cítěním, měl smysl pro spravedlnost, byl čestný, dokázal riskovat a lidem pomáhat.

Ctil heslo „Svoboda, rovnost, bratrství – Liberté, égalité, fraternité“ –, které původně rezonovalo

Antonín Judytka při závodech

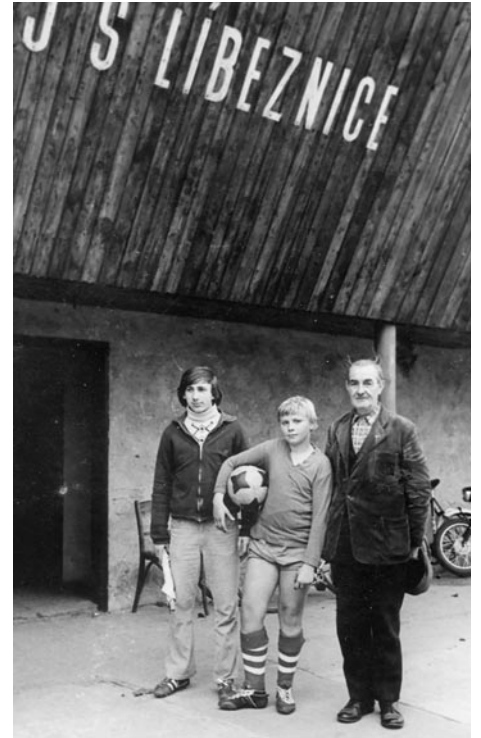
Evropou 19. století, kdy i český národ nastoupil cestu emancipace a byly položeny základy sokolského hnutí, měl jej umístěno doma na čelném místě.

Počátkem válečných čtyřicátých let byla ulice Karla Hynka Máchy téměř na konci vsi, v idyllické zahradní čtvrti s ulicí lemovanou vzrostlými třešněmi. Judytkův dům čp. 228 sousedil s domem manželů Václava a Josefy Vaverových čp. 266.

Pan Vavera byl líbeznický rodák, profesí železničář, vlakvedoucí, oženil se s Josefou Aksamitovou, která pocházela z české rodiny z Košťan, ze vsi v pohraničí. Po svatbě se novomanželé Vaverovi odstěhovali do pohraničí do obce Proboštov. Byli to Češi, sokolové a vlastenci, což ve třicátých letech 20. století pro tehdejší situaci v pohraničí a místní henleinovce bylo jako červený hadr na býka, a ztrpčovali jim proto život, kde jen mohli. Češi pod hrubými tlaky henleinovců postupně opouštěli své domovy zejména po Mnichovu 1938. Z obavy o vlastní život odešli do vnitrozemí i Vaverovi. Nastěhovali se v Líbeznicích do čp. 266 a jako aktivní sokolové se zapojili do národního odboje. V Líbeznicích se k nim připojili jejich sousedé, manželé Judytkovi.

Bratr paní Josefy Vaverové, Karel Aksamit, byl vůdčí osobností národního odboje, byl to vlastenec, levičák, od samého počátku okupace ho pronásledovali němečtí nacisté. Karel Aksamit byl předválečný vedoucí dělnických tělovýchovných jednot, v roce 1921 se podílel na 1. spartakiádě FDTJ na Manínách, na Dětských dnech, ale i na mezinárodní zimní spartakiádě v Norsku a organizoval pomoc španělským interbrigadistům. Ovládal několik světových jazyků a měl kontakty v zahraničí, díky nimž měl přehled, co se dělo od třicátých let v Evropě po nástupu nacistů.

Snažil se o spolupráci lidí různých politických proudů v boji proti nacismu. Poprvé ho gestapo zatkl v roce 1939 v akci Gitter, po několika dnech byl ale propuštěn. V březnu roku 1940 byl opět zatčen, tentokrát pro něj byla situace mnohem závažnější. Nějaký čas si pobyl ve vězení. Nicméně se mu podařilo za dramatických okolností gestapákům v Praze uprchnout. Stal se celostátně hledanou osobou. Ukryvat jej pomáhali nejprve jeho přátelé, většinou sportovní funkcionáři. Hlavní úkryt nakonec našel u své sestry Josefy a jejího manžela Václava v Líbeznicích v čp. 266 v ulici Karla Hynka Máchy, kde se schovával v malém prostoru vybudovaném pod husím chlívkem.

Antonín Judytka před šatnami u hřiště

Do pomoci Karlu Aksamitovi se zapojili i jejich sousedé manželé Judytkovi. Antonín Judytka a Karel Aksamit měli mnoho společného, navíc se znali z působení ve sportu. Karel Aksamit byl povolaným redaktorem, v Líbeznicích připravoval podklady a články pro ilegální tiskoviny, které tajnou cestou posílal do ilegálních tiskáren. Je víc než pravděpodobné, že Antonín Judytka byl jednou ze spojky, která jím vytvořené materiály předávala.

Judytkovi pro Aksamita u sebe vybudovali doma další skryš ve sklípku pod prádelnou a také v domku pod schody. Že situace byla velmi vážná a riskantní, o tom nikdo nepochyboval. Vaverovi byli bezdětní, ale Judytkovi měli dvě malé děti.

V květnu 1942 byl proveden atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha. Němci běsnili, prováděli časté domovní prohlídky, jakýkoli odpor a ukryvání hledaných osob trestali smrtí i celých rodin. Karel Aksamit se stále ještě ukrýval v Líbeznicích až do podzimu roku 1942, kdy Líbeznice téměř po roce skrývání opustil a přesunul se do nového úkrytu v obci Toužetín, kde žila jeho sestra Františka Kočková.

Další drama, které Antonín Judytka zažil, se odehrálo 24. října 1943 v Panenských Břežanech. V tento den se vrátil s hráči a fandy SK Čechie Panenské Břežany z Úžic z fotbalového zápasu, který byl ukončen předčasně, jelikož hráči se mezi sebou poprali. Hráče pak odvázel předseda břežanského fotbalového klubu Karel Kašpar, majitel nákladního auta, na korbě svého nákladáku, mezi nimi i Antonína Judytku, kterému slíbil, že ho odveze do Bářtě a pak se vrátí do Břežan.

Když pan Kašpar míjel areál dolního zámku, ve kterém pobývala vdova Lina Heydrichová se svými dětmi, náhle z brány zámku, z hlavního vchodu, vyrazil na kole devítiletý Klaus Heydrich. Chlapec očekával návštěvu svého opatrovníka Heinricha Himmlera, který Heydrichovým dětem vozil různé hračky. Když uslyšel zatrubení auta se sportovci, myslel, že již přijíždí Himmler, a bez rozmyšlení projel na kole branou kolem stráže rovnou pod auto. Předními koly nákladního auta byl zachycen a rozmačkané kolo mu prorazilo hrudník a krk. Byl přenesen do zámku, ale ani rychlé přivolání lékaři ho nemohli zachránit.

Schylovalo se již ke večeru, všichni pomalu opusťli nákladní auto a očekávali, jaký je stihne trest. Šofér Karel Kašpar v zoufalství utekl do lesa. Večer přijela německá i česká kriminální policie a po celou

noc při světle reflektorů podrobně rekonstruovala tragickou srážku. Jednotliví účastníci byli předvoláváni k výslechům na břežanskou četnickou stanici. Po celonočním strachu byla k ránu vydána šéfem německé kriminální policie zpráva, v níž bylo uvedeno, že vinu na neštěstí nese cyklista Klaus Heydrich. Tím se všem ulevilo. Potrestán byl pouze Karel Kašpar. Byl asi dva měsíce ve vyšetřovací vazbě a nakonec byl propuštěn s pořádkovou pokutou za nepovolenou nedělní jízdu, ačkoli Lina Heydrichová požadovala co nejpřísněji potrestat vůbec všechny, kteří tehdy nákladákem s panem Kašparem jeli.

V květnové revoluci 1945, kdy se Líbeznice staly nejsevernějším obranným bodem Prahy pod vedením velitele pro Prahu venkov Alexe Sluníčka a kdy obec se stala „pevností“, která měla brzdit postup po zuby ozbrojené Schörnerovy armády na Prahu, se Antonín Judytko zapojil do revolučních osvobozovacích bojů na líbeznických barikádách.

Doba poválečná

Lidé byli šťastni, že válku přežili a život se dostával do normálu. Společnost se opět aktivovala. Začala se pořádat sportovní klání. Jedním z nich byl i „lyžařský závod“. Není uvedeno, zda se běželo na sněhu. Antonín Judytko si poznamenal:

Říjen 1949 – I. lyžařský běh Sokola Líbeznice: „Byl to hlavně závod z mého popudu pořádaný, též třeba jsem vybral sám a musím přiznat, že všichni závodníci byli spokojeni. Běželo se ze hřiště směrem k Horvčovicům, u druhých patníků doleva, přes trať až na Měšickou silnici, poté až pod Hornu, kterou každý přeběhl přes trať. Po levé straně tratě až na cestu vedoucí ke Skautské chatě, po té doleva, po 100 m doprava až k té váze řepné doleva k chatě fotbalistů, dolů a kolem hřiště doprava. Jako první doběhl Studený, jenž překvapil. Největší překvapení uchystal Jan Vondráš druhým místem. Muži: 1. Studený, 2. Vondráš Jan, 3. Krátký, 4. Maršálek Jos., 5. Suchý Lad., 6. Kypka, 7. Podroužek, 8. Judytko, 9. Vondráš Jiří, 10. Hlaváček, 11. Paclík.“

Mnohé se změnilo, ne vždy k lepšímu, živnost čalounická byla Antonínovi z rozhodnutí státu znárodněna. Našel si novou práci, začal pracovat v Satalicích jako jeřábník v dýhárně, ale své řemeslo čalounické nadále provozoval doma, i když spíše jen pro známé. Mám ještě křesla panem Judytkou očalouněná.

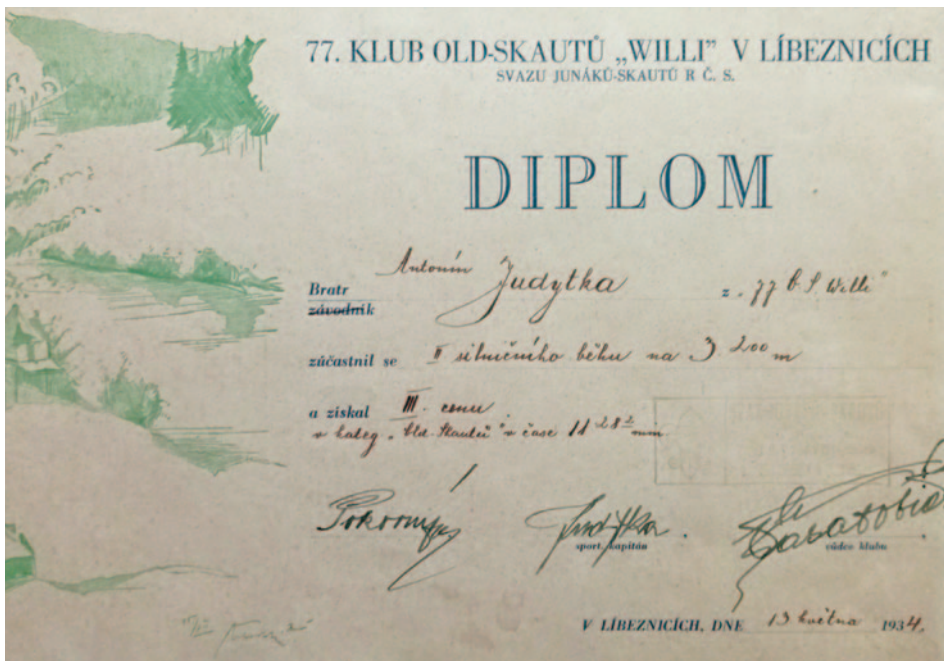
Láska ke sportu byla tak silná, že nezatrpkal a nadále připravoval sportovní akce. Věnoval se hlavně fotbalu, který byl a je v Líbeznicích velmi oblíbenou sportovní stálíci. Zájem o něj byl vždy velký, ale hráči postrádali pořádné hřiště a zázemí šaten. Původní hřiště na Škvárově v blízkosti kapličky Panny Marie nevyhovovalo. Díky Antonínu Judytkovi, který dokázal přesvědčit veřejnost a politické činitele, došlo k výstavbě hřiště na Chrupavce v roce 1955 na pozemcích, které původně sloužily jako prostor pro skládku řepy cukrovaru Čakovice. Fotbalový klub jej od něj zakoupil jako pole. Díky státní podpoře spartakiády se z pole vytvořila hrací plocha se škvárovým povrchem. Na ní se začala nacvičovat spartakiáda, po ní se zde začal hrát fotbal.

Hřiště vzniklo i díky bezplatným brigádám místních sportovců. Stejně tak k němu šatny se sprchami, které si opět místní sportovci sami vybudovali vlastním přičiněním. U jejich výstavby vždy stál také Antonín Judytko. Fotbalové hřiště na Chrupavce pak sloužilo nejen fotbalu, ale i lehké atletice, než byl vybudován Areál zdraví, kterého se užívalo také pro hromadná vystoupení cvičenců. Na těchto vystoupeních se významně spolupodílela Antonínova dcera Hana Judytková, provdaná Maršálková.

Ze sokolských sletů se staly spartakiády, v podstatě pořádané stejnými lidmi, jelikož organizovat z dnešního pohledu celostátní mega akci vyžadovalo zkušené cvičitele a organizátory. A to byli hlavně členové Sokola, kteří se v Líbeznicích přejmenovali na TJ Sokol. Nepamatují se, že bychom spartakiádu vnímali jako politikum, ale jako spor-

Ocenění Antonína Judytky

Ocenění Antonína Judytky

tovní celonárodní svátek. Pravda, když je člověk mladý, je mu úplně jedno, kdo sedí na tribuně.

Paní Hana Maršálková-Judytková byla důstojnou nástupkyní svého otce. Byla dlouholetou tajemnicí Místního národního výboru v Líbeznicích a později vedoucí drobných služeb pro obyvatele. Bydlela v čp. 6 na faře.

Jistě by dnes Antonína Judytku potěšilo, že má zdatné následovníky a k jakému rozvoji líbeznického sportu v 21. století došlo, že na místě šaten pro fotbalisty byla vybudována multifunkční sportovní hala, která je maximálně využívána mládeží i dospělými, že došlo k úpravě hřiště, které je osvětleno, aby bylo možno prodloužit jeho provoz do pozdních večerních hodin, že ve škole je atletická dráha přístupná veřejnosti, a dokonce v Areálu zdraví umělá ledová plocha s lezeckými drahami.

Antonín Judytko za svého působení ve sportu získal mnohá ocenění – cca na 60 medailí včetně pohárů a trofejí – a patří mu díky zejména za popularizaci a rozvoj sportu v obci Líbeznice. Byl při-

kladem člověka, který si nepotrpěl na plané řeči, vždy za něj hovořily činy, nehledal důvod, proč věci nepůjdou, ale vždy jen způsob, jak to udělat, aby šly.

Antonín Judytko zemřel náhle a nečekaně 31. ledna 1976, stále ještě v plné organizátorské síle pro práci v místním fotbalovém klubu. Na pohřbu se s ním loučila široká veřejnost, u rakve stáli čestnou stráž malí fotbalisté v dresech FC Líbeznice.

(Děkuji rodině Antonína Judytky za poskytnutí rodinného archivu, PhDr. Janu Králíkovi, Zdeňkovi Stibalovi, Ing. Janu Vondrášovi, Mgr. Lucii Vorosové. Zdroje: JUDYTKA, Antonín: Sportovní zápisky – rukopis; ČILEK, Roman: Karel Aksamit. Severočeské nakladatelství, 1976; archiv rodiny Antonína Judytky, Mgr. Ivana Maršálka, vnuka, MUDr. Petry Maršálkové, vnučky; vzpomínky Jana Kopeckého a Ing. Jana Vondráše.)

Hana Bílková
foto archiv hb

LETOPISY OBCE LÍBEZNICE

XIX.

Jiné požitky v naturáliích: farář dostává k Velikonocům od pakoměřské vrchnosti beránka.

Přivarek pro celou spotřebu domácí; musí ale spati po 2 str. české míry ječmene na každý sud a zaplatit obvyklý v zemi pivní táč (daň z piva).

Sedlák Adam Srch z Březiněvsí založil 14. února 1797 nadaci, by se každoročně na sv. Josefa sloužila mše svatá. Týž se také zavázal pro sebe a své nástupce odváděti faráři ovoce z určitého štěpu na své zahradě. Kdyby strom ten zašel, má majitel této živnosti vypěstovati strom jiný.

V r. 1817 chtěl tehdejší majitel statku, Matyáš Řepka, dávkou tu proměnit na hotové peníze složením kapitálu 25 zlatých, ale farář setrval na dřívějším způsobu dávkou. Teprve r. 1854 složeno 15 zlatých, z nichž vycházel příjem pro faráře 36 krejcarů konvertní měny. Předtím po 20 roků nedostával ani ovoce, ani peněz. Poněvadž dle starších záznamů v pamětní knize farní odváděti osadníci po beránku a několika vajec, dotázal se jich farář Schiffner, zdali chtějí tento chvalitebný zvyk zachovati dále. Ale oni odepřeli tak činiti. Pouze osada březiněvská se zavázala na Zelený čtvrtek dávat několik vajec bez určitého počtu.

Letník. Každý sedlák a chalupník v Líbeznicích, Měšicích, velké a malé Bašti, Hovorčovicích, Bořanovicích a Sedleci byl povinen faráři odváděti takzvaný „Letník“, totiž z každé krávy 3 krejcarů, což činilo ročně úhrnem asi 5 zlatých.

Plat. Od pakoměřské vrchnosti dostává farář z důchodu 150 zlatých. Dále bral z pokladny zádušní ročně 120 zlatých. Když ale mu ponechána k užívání zádušní pole ve výměře 31 jiter čili 63 strychů 504 sáhů za odvádění třetího dílu obilí do záduší, odpadl plat těch 120 zlatých.

Nadace. Z nadace Jana Řeháčka dostává farář ročně 1 zlatých. 28,5 krejcarů, z nadace Josefa Kotrby 29,5 krejcarů, Václava Kolence 3 zl. Dle testamentu Jiřího Paroubka dostává každý nový farář od svého předchůdce odkaz 60 zlatých. Dále odkaz Samuela Felixe, ředitele pakom., 50 zlatých ročně. Také dostává každý nově jmenovaný farář z odkazu Anny Turkové ze Sedlece 1 krávu.

Povozy. Osadníci jsou povinni ku křesťanským cvičením a k nemocným vždy dva přistrojené koně poslati. Všech příjmů ročně 538 zlatých, 20,5 krejcarů

Z ředitelství pakoměřského, 6. března 1818. Václav Jedlička – justiciář, Jan Zuleger – ředitel, Jan Schiffner – farář.

AD

MUŽI, KTEŘÍ VÝZNAMNĚ PŘÍSPĚLI K POZNÁNÍ O SVĚTĚ

IX.

Nejznámější postavou antické astronomie se stal Klaudios Ptolemaios (90–165 n. l.), který působil v Alexandrii. Proslavil se jako autor astronomické encyklopedie *Megalé syntaxis tés astronomás*, něco jako „Velká skladba astronomie“. Kniha byla v 10. století přeložena do arabštiny pod názvem *Tabir al maghesti*, odtud pronikla v latinské podobě do středověké Evropy a stala se pod zkomoleným názvem *Almagest* na dlouhou dobu základním zdrojem a učebnicí astronomických znalostí.

První dvě knihy *Almagestu* jsou věnovány teoretické astronomii a matematickým metodám výpočtů včetně numerických tabulek. Země je podle Ptolemaia nehybná, má tvar koule a nebeská sféra mnohonásobně větších rozměrů se kolem ní otáčí. Je zajímavé, že Ptolemaiovi nepřišlo divné, že se má otáčet obrovitá nebeská sféra, když by bylo jednodušší předpokládat, že rotuje relativně malá Země.

Ptolemaios se poprvé zmiňuje o astronomické refrakci a přičítá jí různé vlhkosti vzduchu (*astronomická refrakce je odchylka světelných paprsků přicházejících z nebeských těles, která vzniká lomem světla při průchodu zemskou atmosférou – pozn. aut.*)

Ve třetí a čtvrté knize *Almagestu* se zabývá pohybem Slunce a Měsíce. Ptolemaios zavedl střední hodnoty denního a ročního pohybu Slunce, tak jak je používá i dnešní astronomie, a našel vztahy mezi pravým slunečním časem (jak ho udávají sluneční hodiny) a středním slunečním časem.

V páté knize *Almagestu* upřesnil vzdálenosti Měsíce a Slunce od Země metodou paralaxy (*paralaxa je míra vzdálenosti, v astronomii úhel, o který se na obloze nebeské těleso posune, je-li pozorováno z krajových bodů vhodně zvolené základny – pozn. aut.*)

V šesté knize vypracoval metodu určování slunečních a měsíčních zatmění. Je pozoruhodné, že jeho předpovědi dávaly dobrý souhlas se skutečností po celá staletí. Další dvě knihy *Almagestu* obsahují katalog zhruba tisíce hvězd, rozdělených do souhvězdí, s udáním jejich polohy na obloze.

Klaudios Ptolemaios

foto Google

Zbývající knihy *Almagestu* jsou věnovány pohybům planet.

O Ptolemaiově životě nevíme téměř nic, nad jen to, že žil a působil v Alexandrii a svá astronomická pozorování datuje v rozmezí let 127–141. Je pravděpodobné, že podlehl velké morové epidemii v roce 165. Z matematiky známe Ptolemaiovu větu o vztahu stran a úhlopříček těhlového čtyřúhelníku vepsaného do kružnice.

Ptolemaios patřil také k nejvýznamnějším zeměpisčům své doby a z jeho spisu *Geografia* si můžeme udělat obraz o starověkých znalostech světa. Kreslil poměrně přesné mapy zemského povrchu v kuželové projekci v širokém pásu rovnoběžek a udával zeměpisné souřadnice vybraných míst.

Při práci na *Geografii* shromáždil údaje, zprávy a poznámky cestovatelů, které byly k dispozici, podal dosti podrobný a věrný popis známých oblastí Evropy, Afriky i Asie, je tak pro nás cenným historickým pramenem i pro poznání dávné minulosti našich zemí.

zdroje: internet, I. Štoll – *Dějiny fyziky*

AD

LITERÁRNÍ KALENDÁRIUM

LITERÁRNÍ KALENDÁRIUM

7. 11. 1811 narozen český spisovatel, básník, překladatel a sběratel českých lidových písní a pohádek Karel Jaromír Erben – *Kytice z pověstí národních, České pohádky*

8. 11. 1900 narozena americká spisovatelka Margaret Mitchell – *Jih proti Severu I., Jih proti Severu II.*

13. 11. 1850 narozen skotský prozaik, esejista a básník Robert Louis Stevenson – *Klub sebevrahů, Ostrov pokladů, Podivný případ Dr. Jekylla a pana Hyda*

16. 11. 1810 narozen český básník Karel Hynek Mácha – *Máj, Marinka, Cikáni*

30. 11. 1835 narozen americký novinář, spisovatel a humorista Mark Twain – *Dobrodružství Huckleberryho Finna, Milionová bankovka a další příběhy, Yankee z Connecticutu na dvoře krále Artuše*

i INFORMACE

DATOVÉ SCHRÁNKY PRO ŽIVNOSTNÍKY A NEPODNIKAJÍCÍ PRÁVNICKÉ OSOBY

Vážení spoluobčané, od 1. ledna 2023 na základě změny zákona automaticky získají datovou schránku všichni živnostníci a nepodnikající právnické osoby.

Prosíme, pokud patříte do jedné z jmenovaných skupin a datovou schránku dosud nemáte, věnujte této zprávě pozornost. Přístupové údaje obdržíte doporučeným dopisem během měsíce ledna, února nebo března 2023. Datovou schránku si také můžete založit sami již nyní.

Více informací naleznete na webových stránkách

www.chcidatovku.cz.

Pořad vánočních bohoslužeb v kostele sv. Martina v Líbeznicích

24. 12. **Štědrý den** (sobota)

16 hod Vánoční mše pro rodiny s dětmi s koledami a hudebním doprovodem dětí
Řídí Marek Štruncel, na varhany hraje Iva Štrunclová

22 hod Půlnoční mše

Pastorely a koledy s doprovodem varhan, trubky
Zpívá malý sbor, řídí a na varhany hraje Lucie Stollová

25. 12. **Boží Hod** (neděle)

10 hod Mše sv. s lidovým zpěvem

31. 12. **Silvestr** (sobota)

16 hod J. J. Ryba Česká mše vánoční
Velký sbor, sóla, orchestr a varhany
Řídí Lucie Stollová

2023

1. 1. **Nový rok** (neděle)

10 hod Mše sv. s lidovým zpěvem

8. 1. **Křtu Páně** (neděle)

10 hod Mše sv. s lidovým zpěvem

Vánoce 2022

Vánoční sbírka pro HOSPIC TEMPUS

Rozsviňte vánoční světlo naděje na
WWW.DARUJME.CZ/HOSPICTEMPUS

Od roku 2017 poskytujeme hospicovou péči na Praze-východ a Mělnicku. Podpořte naše poslání a staňte se naším partnerem v doprovázení.

Děkujeme!

Tvá Výzva

I. LÍBEZNICKÝ KARNEVAL NA LEDĚ

17. 12. 2022 14:30 - 17:30 h

Areál zdraví - KLUZIŠTĚ
v Líbeznicích

Věková kategorie:

I. 3-6 let 15-16h

II. 7-12 let 16-17h

PROGRAM

představení masek
překážkové dráhy
volné bruslení
vyhodnocení masek

SOUTĚŽÍCÍ DĚTI

startovné 90 Kč

v ceně je čaj, sladkost a oceněné masky obdrží výhru
doprovod na led pouze u mladší kategorie 1 dospělá osoba

Akci pořádá Martina Macková za podpory obce Líbeznice.

NUTNÁ REGISTRACE
registrace na www.tvavyzva.cz

www.tvavyzva.cz

tel.: 736 473 427, email: martinamackova@tvavyzva.cz

Obecní ples

Sobota
3. prosince 2022
od 20 hodin

Velký sál Haly Na Chrupavce

K tanci a poslechu hraje
Emil Horváth Band

Vstupné 300 Kč.

(Vstupenky je možné zakoupit na Obecním úřadu v Líbeznicích a v kavárně Žlutá karta.)

Pořádá obec Líbeznice.

**KONTAKTNÍ MÍSTO PRO SENIORY
TULIPÁN V LÍBEZNICÍCH**

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA
ADVENTNÍ ODPOLEDNE
PLNĚ KOSMETICKÉHO HÝČKÁNÍ
V PONDĚLÍ 28.11.2022
OD 14H DO 17H
MĚLNICKÁ 275, LÍBEZNICE
(VCHOD VEDLE POŠTY)

JSTE SRDEČNĚ ZVÁNI
NA KOSMETICKOU PĚČI, KÁVU, ČAJ,
ČI JEN TAK SI POPOVÍDAT

KOSMETICKÁ PĚČE A OBČERSTVENÍ
JE ZDARMA

POŘADÁ MAS NAD PRAHOU O.P.S.(602 657 235)
VE SPOLUPRÁCI S NEZÁVISLÝMI KOSMETICKÝMI
PORADKÝNĚMI

**M A S
N A D
P R A
H O U**

BYDLÍM TU S VÁMI
Váš realitní makléř pro Hovorčovice,
Líbeznice a Měšice.

Daniel Skružný
604 999 909
daniel.skruzny@re-max.cz

INSTALATÉR
NABÍDKA SLUŽEB

PLYN - OPRAVY NA PLYNOVODU
A PŘIPOJENÍ SPOTŘEBIČŮ

TOPENÍ - OPRAVY A VÝMĚNY
VADNÝCH SOUČÁSTÍ

VODA - OPRAVY A VÝMĚNY
NA ROZVODU VODY

NABÍDKA PRO LÍBEZNICE A OKOLÍ
JAN VEIS - 606 552 994

PLYN VODA TOPENÍ

JEDU EDU!
ADVENTNÍ SETKÁNÍ

**PŘIJĎTE SI S NÁMI OZDOBIT
VÁNOCNÍ STROMEČEK!**

Jsou zváni děti i dospělí, na
které čeká malé občerstvení,
teplé nápoje, tvoření a možnost
si zakoupit drobnosti pro paní
učitelky, prarodiče nebo jen pro
radost.

16.12. 2022 OD 16:30
NA ZVONICI 146, LÍBEZNICE

Také vás zveme na
**VÁNOCNÍ TVOŘENÍ PRO
REGISTROVANÉ,**
které se bude konat od 15:30

- více informací a registraci
naleznete na
www.jeduedu.webooker.eu

11. vánoční Líbeznění

19. 12. 2022
od 18 hodin
v uměleckém sále školy

Srdečně Vás zvou
žáci a učitelé ZUŠ
ZŠ a ZUŠ Líbeznice
Měšická 322

Vánoční koncert

* Duo di Fiori

Dne 3. prosince 2022 v 17:00 v
Kostele sv. Martina v Líbeznicích

Natálie Krátká - soprán
Jana Sklenářová - mezzosoprán
Karolína Loučková - klavír
host Manuela Dvorská - alt

zazní díla J. S.
Bacha, G. F. Händela,
F. Schuberta, W. A.
Mozarta, A. Dvořáka
a dalších.

Vstupné
dobrovolné

Kalendář akcí pro rok 2022

- 27. 11. Vánoční trhy a koncert
v kostele sv. Martina
- 3. 12. Zahajovací ples Na Chrupavce
- 9. 12. Vánoční večerní běh
- 10. 12. Andělská cesta
- 17. 12. I. Líbeznický karneval na ledě
- 24. 12. Setkání s punčem a betlénským
světlem na Mírovém náměstí

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

KALENDÁŘ AKCÍ ZUŠ 2022

- 6. 12. Mikulášský koncert, 18:30 hodin
- 13. 12. Koncert žáků Z. Vohryzkové, 18:30 hodin
- 14. 12. Taneční akademie, 19:00 hodin
- 15. 12. Koncert žáků Š. Camfrly, 18:00 hodin
- 19. 12. 11. vánoční Líbeznění, 18:00 hodin
- 20. 12. Koncert smyčcového oddělení,
18:30 hodin

Akce se konají v uměleckém sále ZUŠ
www.zuslibeznice.cz